

OSNOVNA ŠOLA IVANA SKVARČE

VZGOJNI NAČRT

2024

KAZALO

I. UVOD	4
1. Splošne določbe	4
2. Nastajanje in sprejem vzgojnega načrta	4
II. DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE VZGOJNIH CILJEV	5
1. Vizija šole	5
2. Načini doseganja in uresničevanja ciljev	5
3. Razvijanje varnega in spodbudnega okolja za doseganje ciljev	5
4. Razvijanje vrednot	6
III. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN VZGOJNI POSTOPKI	6
1. Proaktivne in preventivne dejavnosti	6
2. Svetovanje in usmerjanje	7
3. Restitucija	8
4. Pohvale, priznanja in nagrade	8
IV. VZGOJNI UKREPI	9
1. Vrste vzgojnih ukrepov	9
2. Izrek vzgojnega ukrepa	9
V. SODELOVANJE S STARŠI	10
VI. VARSTVO PRAVIC	11
VII. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE IZVAJANJA NAČRTA	12

I. UVOD

1. Splošne določbe

Vzgojni načrt Osnovne šole Ivana Skvarče določa načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja.

Vzgojni načrt je oblikovan na osnovi vizije šole in letnega delovnega načrta v sodelovanju s starši in učenci.

Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi:

- Zakona o osnovni šoli (ZOs),
- učnih načrtov za posamezne predmete,
- obvestil pristojnega ministrstva,
- Pravil šolskega reda.

2. Nastajanje in sprejem vzgojnega načrta

Junij–september 2008: Priprava, razdelitev in analiza vprašalnikov za oblikovanje vzgojnega načrta.

April 2009: Oblikovanje osnutka predloga vzgojnega načrta.

Maj 2009: Priprava, predstavitev in potrditev predloga vzgojnega načrta s strani učiteljskega zbora, sveta staršev in sveta šole.

Junij 2009: Obravnava in sprejem vzgojnega načrta s strani učiteljskega zbora, sveta šole in sveta staršev.

September 2017: Dopolnitev vzgojnega načrta s prilogo – internim Pravilnikom o vzgojnih ukrepih.

April 2019: Sprememba in dopolnitev vzgojnega načrta.

April 2019–junij 2019: Oblikovanje delovne skupine in prenova vzgojnega načrta.

September–oktober 2019: Obravnava in sprejem vzgojnega načrta s strani učencev, učiteljskega zbora, sveta staršev in sveta šole.

November 2023–december 2023: Sprememba in dopolnitev vzgojnega načrta.

December 2023–januar 2024: Obravnava in sprejem vzgojnega načrta s strani učencev, učiteljskega zbora, sveta staršev in sveta šole.

II. DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE VZGOJNIH CILJEV

1. Vizija šole

S kvalitetnim vzgojno-izobraževalnim delom zagotoviti ustrezen nivo znanja, občutek varnosti in zadovoljstva vseh udeležencev.

2. Načini doseganja in uresničevanja ciljev

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli:

- zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bo omogočalo osebni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njihove akademske samopodobe s poudarkom na vseživljenjskem učenju;
- z raznimi aktivnostmi, predavanji, ogledi in obiski spodbujali skladen telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- organizirali različne aktivnosti, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, širili vedenje o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljansko odgovornost;
- s projekti, tekmovanji in sodelovanjem bomo pri učencih razvijali pismenost v slovenskem jeziku, sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanost na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju.

3. Razvijanje varnega in spodbudnega okolja za doseganje ciljev

Z namenom razvijanja varnega in spodbudnega okolja za doseganje ciljev bomo:

- organizirali vzgojno-izobraževalno delo na način, ki bo upošteval celovit in vsestranski razvoj učenca in obenem spoštoval otrokovo individualnost in podpiral ustvarjalnost;
- vzpostavili čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje;
- zagotovili varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem se bodo učenci počutili sprejete in varne in v katerem bodo dosegali čim boljše dosežke skladno s svojimi zmožnostmi;
- spodbujali vključenost posameznika v skupino, obvladovanje ustreznih veščin komunikacije in sodelovanja, da posameznik lahko dela v skupini in prispeva k njeni in lastni osebni rasti;
- razvijali sodelovalni odnos med delavci šole, starši in učenci.

4. Razvijanje vrednot

V šoli bomo razvijali:

- univerzalne vrednote: enakopravnost, pravičnost, spoštovanje, človekovo dostojanstvo, nediskriminacija, strpnost, odgovornost, medsebojna odvisnost, solidarnost ipd.;
- nacionalne vrednote: negovanje maternega jezika, državljanska odgovornost, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine ipd.;
- lokalne vrednote: ohranjanje naravne in kulturne dediščine;
- vrednote naše šole: znanje, vseživljenjsko učenje, delavnost, inovativnost, pozitivna samopodoba, samospoštovanje, komunikacija, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje ipd.

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN VZGOJNI POSTOPKI

1. Proaktivne in preventivne dejavnosti

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli načrtovala tako,

- da se bodo učenci v šoli počutili varno in sprejeto;
- da bodo čutili pripadnost šoli;
- da bodo pri šolskem delu zavzeti, ustvarjalni in uspešni;
- da jim bo omogočeno tudi gibanje, sprostitev in svoboda;
- da bodo prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Posebno pozornost bomo namenili:

- razvijanju ugodne socialne klime, občutkov varnosti in zaupanja, izvajanju dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost, sodelovanje in odvisnost;
- organiziranju učenja in dela tako, da so učenci aktivno vključeni v njihovo načrtovanje, izvajanje in vrednotenje v skladu s svojimi zmožnostmi;
- oblikovanju oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja;
- sistematičnemu razvijanju socialnih veščin, prostovoljnemu delu, vrstniški pomoči,
- poudarjanju in nagrajevanju ustreznih in zglednih oblik vedenja učencev, pogovarjanju o takih oblikah;
- razvijanju pozitivnega samovrednotenja in sprejemanja odgovornosti;
- sistematičnemu zbiranju podatkov o dogajanjih med učenci in okoliščinah, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi;
- povečanju nadzora na določenih krajih v določen času;

- skrbi za okolje;
- varni in odgovorni rabi interneta;
- osveščanju o zdravem načinu življenja;
- vrstniškemu svetovanju, solidarnosti in skrbi za vrstnike;
- odzivnosti in pravočasnosti pri reševanju problemov;
- spoštovanju in upoštevanju različnosti;
- sprejemanju odgovornosti za svoje ravnanje in vedenje.

Stalne oblike dela, ki jih bomo uporabljali:

- informiranje;
- sodelovanje in vključevanje staršev v življenje in delo šole;
- učenje in zavedanje o vsakdanjih življenjskih težavah in problemih, s posebnim poudarkom na reševanju medvrstniških problemov (nasilje, socialna ne vključenost ...);
- izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov;
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.

2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje bosta namenjena učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani:

- z razvojem učenca,
- šolskim delom,
- z odnosi z vrstniki in odraslimi,
- z razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko potekata:

- v času šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti, razen v 1. triadi, ko teh ur ni);
- po dogovoru s starši v času izven urnika (govorilne ure, šolska svetovalna služba);
- v obliki govorilnih ur za učence.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so:

- oblikovati lastne cilje in načine uresničevanja;
- učinkovito organizirati svoje šolsko in domače delo;
- spremljati svoje delo in uspešnost;
- razmišljati, presojati in vrednotiti svoje vedenje in ravnanje drugih;
- prevzemati odgovornost za svoje ravnanje;
- znati vživeti se v ravnanje drugih;
- poiskati in razumeti vzroke za neprimerno vedenje pri sebi in drugih;
- konstruktivno reševati probleme in konflikte;
- znati obvladovati stres, strah, frustracije, tesnobo, žalost, občutke sramu ali krivde;
- razvijati pozitivno samopodobo in samospoštovanje;
- dosegati cilje, ki jih zastavi šola ipd.

Oblike pomoči:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje učenca v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti (šolska skupnost, tutorstvo ipd.),
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- govorilne ure za učence,
- drugo.

3. Restitucija

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem v prvi vrsti ne gre za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihičnem področju.

Pri restituciji je poravnava smiselno povezana s povzročeno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena.

Temeljna načela

Restitucija je prostovoljna, ponujena možnost – učenec se lahko odloči, ali bo skušal odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način.

Restitucija je priložnost za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak.

Restitucija spodbuja pozitivno vedenje in poudarja vrednote, ne spodbuja pa obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje.

Restitucija zahteva odločitev in napor učenca.

Pri restituciji ni kaznovalca – učenci ustvarjalno rešujejo problem.

Vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

V določenih primerih je glede na okoliščine kljub izvedeni restituciji učencu lahko izrečen tudi formalni vzgojni opomin.

4. Pohvale, priznanja in nagrade

Pohvale, priznanja in nagrade za posebne dosežke na posameznih področjih se izrekajo in podeljujejo na slovesen način na šolskih prireditvah.

Podeljujejo se simbolične nagrade.

IV. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi se izrekajo učencem zaradi lažjih in težjih kršitev Pravil šolskega reda in Hišnega reda.

V primeru, da učenec s svojim vedenjem ali dejanji ogroža samega sebe, druge prisotne osebe ali onemogoča izvedbo pouka, mu lahko šola občasno zagotovi doseganje ciljev izobraževanja tudi v drugih oblikah organiziranega dela.

1. Vrste vzgojnih ukrepov

Vrsta vzgojnega ukrepa je odvisna od teže prekrška in okoliščin njegovega nastanka.

Vzgojni ukrepi

- Ustno opozorilo učencu in pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo.
- Motečega učenca učitelj presede, če je za to možnost.
- Učitelj opravi razgovor z učencem in ostalimi udeleženci.
- Učitelj opravi razgovor z razrednikom in učencem ali s šolsko svetovalno službo.
- Razrednik učencu določi opravljanje določenih zadolžitev v oddelku.
- Odstranitev učenca od pouka, kadar s svojim vedenjem onemogoča izvedbo le-tega (zanj poskrbi s strani vodstva določena oseba).
- Povečan nadzor nad učencem v času kosila in po potrebi zagotovitev nadomestnega prostora za prehranjevanje.
- Odvzem mobilnega telefona ali drugih pametnih elektronskih naprav (predvajalniki glasbe, tablice, pametne ure ipd.)
- Vzpostavitev prvotnega stanja pred nastalo škodo, če je to možno.
- Podaljšanje rediteljske obveznosti.
- Pomoč učencu, ki ga je moteči učenec s svojim dejanjem prizadel.
- Opravičilo prizadeti osebi.
- Pomoč dežurnemu učitelju ali drugemu delavcu šole.
- Prepoved približevanja določenemu učencu.
- Povečan nadzor nad učencem.
- Razgovori pri razredniku ali posameznem učitelju.
- Razgovor pri šolski svetovalni službi.
- Razgovor pri ravnateljici.
- Prestavitev učenca v drug oddelek.

2. Izrek vzgojnega ukrepa

Vzgojni ukrep ustno ali pisno izreče razrednik ali učitelj, ki poučuje učenca.

V primeru ponavljajočih se prekrškov ali hujših kršitev razrednik pred izrekom vzgojnega ukrepa opravi razgovor s starši. Če starši odklonijo razgovor, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa.

Razrednik vodi vse postopke, povezane z ukrepi, pri storjenih lažjih in težjih kršitvah. O poteku postopka izrekanja vzgojnega ukrepa razrednik vodi evidenco.

V kolikor vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena, se lahko učencu izreče vzgojni opomin, kot je opredeljeno v 60.f členu Zakona o osnovni šoli.

Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev, kot določa 54. člen Zakona o osnovni šoli.

V. SODELOVANJE S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija).

Starši se vključujejo:

- v reševanje problemov njihovih otrok ali skupine otrok,
- kadar njihovi otroci ali skupina otrok krši pravila šole/kodeks ravnanja.

V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: center za socialno delo, svetovalni centri in ostale pristojne institucije.

Poleg običajnih oblik sodelovanja (roditeljski sestanki, govorilne ure) bomo spodbujali:

- medsebojno komunikacijo staršev,
- skupno odločanje o prioriternih nalogah,
- sprotno obveščanje o osebnem razvoju otroka, pa tudi o kritičnih stvareh v zvezi z njihovim otrokom zlasti v primerih, ko potrebuje otrok zaradi manj primernih vedenjskih vzorcev posebno psihosocialno pomoč.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor v šolo. Na razgovor lahko povabimo tudi drugega strokovnega delavca šole. V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bomo poiskali pomoč in tudi sodelovali z drugimi institucijami psihosocialne pomoči.

Starše bomo obveščali o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka:

- ustno,
- po telefonu,
- preko e-Asistenta,

- preko elektronske pošte,
- pisno.

Oblike sodelovanja:

- predavanja,
- zbiralne akcije,
- šolske prireditve,
- raziskovalne naloge,
- delavnice,
- skupni projekti.

VI. VARSTVO PRAVIC

Učenec in njegovi starši lahko pisno podajo ugovor razredniku ali šolski svetovalni službi ali ravnateljici glede vzgojnega delovanja šole. Če učenec ali starši v 30 dneh ne dobijo pisnega odgovora oziroma če z njim niso zadovoljni, lahko dajo predlog za inšpekcijski nadzor.

Ugovor se lahko poda na zapisnik pri ravnateljici oziroma se pošlje po pošti v osmih dneh po prejetju odločitve.

Učenčevi starši lahko podajo ugovor oziroma zahtevo za varstvo pravic, če menijo, da so odločitve v zvezi z vzgojnim ukrepanjem in v drugih primerih neutemeljene oziroma nepravilne.

Na prvi stopnji odloča ravnateljica v naslednji primerih:

- o pravicah in dolžnostih učenca, če za posamezno odločitev ni posebej določen pristojni organ,
- o odložitvi začetka šolanja,
- o odložitvi šolanja med šolskim letom v prvem razredu na podlagi obrazloženega mnenja strokovne komisije.

Pritožbena komisija odloča o pritožbah v zvezi:

- z uresničevanjem pravic in
- dolžnosti otroka oziroma učenca.

Izmed članov pritožbene komisije predsednik sveta imenuje pet članov, ki odločajo v posameznem primeru. Člani komisije za posamezni primer so trije predstavniki delavcev šole in dva zunanja člana (predstavniki staršev in strokovni delavec druge šole).

Pritožbena komisija odloča z večino glasov vseh članov. Pri odločanju morajo biti prisotni vsi člani. Postopke vodenja in odločanja lahko šola uredi s Poslovníkom o delu pritožbene komisije.

VII. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE IZVAJANJA NAČRTA

Vzgojni načrt Osnovne šole Ivana Skvarče je temeljni dokument za delo. Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- Svet šole: Sprejme vzgojni načrt in poročilo o samoevalvaciji šole.
- Učiteljski zbor: Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo.
- Razredniki: So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.
- Starši: Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime.
- Ravnateljica: Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost z evalvacijo.

Vzgojni načrt Osnovne šole Ivana Skvarče je sprejel svet šole dne 10. 1. 2024.

Kristina Renko,
ravnateljica